

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum valere possit satisfactio præcedens, postquam charitatem
habuerit? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

teret; & sic per eleemosynas satisfaceret.

Ad secundum dicendum, quod sicut homo nescit pro certo utrum charitatem habuerit in satisfactione vel habeat: ita etiam nescit pro certo utrum penitentiam sibi satisfecerit. Et ideo dicitur Eccles. 5. De proposito peccato, noli esse sine metu. Nec tamen exigat quod propter hunc metum homo satisfactionem completam iteret, si conscientiam peccati mortalis non habeat: quamvis enim penam non expiet per hunc modi satisfactionem, tamen non incurrit reatum satisfactionis ex satisfactione neglecta: sicut nec ille qui accedit ad Eucharistiam sine conscientia peccati mortalis, cui subiaceret, reatum indignæ sumptionis incurrit.

Ad tertium dicendum, quod intentio illa impropria est per peccatum sequens: & ideo non datur aliquam operibus post peccatum factis.

Ad quartum dicendum, quod non potest fieri æquatio sufficiens, nec secundum divinam actionem, nec secundum æquivalentiam: & ideo illa non sequitur.

ARTIC. III.

Utrum homini, postquam charitatem habuerit, valere incipiat satisfactio præcedens?

38

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod postquam homo charitatem habuerit, valere incipiat satisfactio præcedens. Quia super illud Lev. 24. Si attenuatus frater tuus, &c. dicitur glossa, quod frater bonæ conversationis debent computari ex eo tempore quo peccavit. Sed non computarentur, nisi illi satisfactionem efficaciam acciperent ex charitate sequenti. Et post charitatem recuperatam valere incipiunt.

* glos. in
1erl. ibid.
sup. illud
Computa
buntur fru
ctus ex eo
tempore.

¶ 2 Præterea, sicut efficacia satisfactionis impeditur per peccatum, ita efficacia Baptismi impeditur per fictionem. Sed baptismus incipit valere recedente fictione.

* 3. p. 9.
69. ar. 9.
c. 10.

¶ 3 Præterea, si alicui pro peccatis committitur iuncta fuerint ieiunia, & in peccatum cadens peccaverit, non iniungitur, cum iterum confiteretur, nisi

nia illa iteret. Iniungeretur autem ei si per ea satisfactio non impleretur. Ergo per penitentiam sequentē, opera præcedentia satisfaciendi efficaciam accipiunt.

SED contra, Opera extra charitatem facta, idē non erant satisfactoria, quia fuerunt mortua. Sed per penitentiam non viuificantur. Ergo nec incipiunt esse satisfactoria.

¶ Præterea. Charitas non informat adum, nisi qui ab ipsa aliquantulum procedit. Sed opera non possunt esse Deo accepta, ac per hoc nec satisfactoria, nisi sint charitate informata. Ergo cum opera facta extra charitatem, nullo modo ex charitate processerint, vel de cætero procedere possint; nullo modo poterunt in satisfactionem computari.

RESPONDEO dicendum, quod quidam dixerunt, quod opera in charitate facta, quæ viua dicuntur, sunt meritoria vitæ æternæ, & satisfactoria respectu pœnæ dimittendæ: & quod per charitatē sequentem, opera extra charitatem facta viuificantur quantum ad hoc quod sunt satisfactoria, sed non quantum ad hoc quod sunt meritoria vitæ æternæ. Sed hoc non potest esse: quia vtrumque habent ex eadem ratione, opera ex charitate facta, scilicet ex hoc quod sunt Deo grata: vnde sicut charitas adueniens non potest opera extra charitatem facta, grata facere quantum ad vnum, ita nec quantum ad aliud.

Ad primum ergo dicendum, quod non debet intelligi quod fructus computentur à tempore quo primo in peccato fuit, sed à tempore in quo peccare cessauit, quo scilicet ultimo in peccato fuit. Vel intelligitur quando statim post peccatum cōtritus fuit, & fecit multa bona antequam confiteretur. Vel dicendum, quod quanto est maior contritio, tanto magis diminuit de pœna; & quanto aliquis plura bona facit in peccato existens, magis se ad gratiam contritionis disponit. Et idē probabile est, quod minoris pœnæ sit debitor: & propter hoc deberent à sacerdote discrete cōputari, vt ei minorē pœnā iniungat,
in

in quantum inuenit eum melius dispositum.

Ad secundum dicendum, quod bapismus immit charēterem in anima, non autem satisfactio: idē adueniens charitas, quæ fisionem tollit & peccatum, facit quod bapismus effectum suum habeat: autem hoc facit de satisfactione. Et præterea bapismus ex ipso opere operatio iustificat, quod non est hominis, sed Dei. Et idē non eodem modo iustificatur, sicut satisfactio, quæ est opus hominis.

Ad tertium dicendum, quod aliquæ satisfactioes sunt, ex quibus manet aliquis effectus in satisfactoribus, etiam postquam actus satisfactionis transiit: sicut ex ieiunio, manet corporis debilitatio; & ex elemosynarum largitione, substantiæ diminutio; & similibus. Et tales satisfactioes in peccatis factis oportet ut iterentur: quia quantum ad hoc quod eis manet, per pœnitentiam Deo acceptæ sunt. Satisfactioes autem quæ non relinquunt aliquem effectum in satisfaciente, postquam actus transiit, oportet ut iterentur: sicut orationes, & alia huiusmodi. Actus autem interior, quia totaliter transiit, nullo modo viuificatur, sed oportet ut iteretur.

ARTIC. IV.

Utrum opera extra charitatem facta, sint aliquid boni meritoria?

57

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod opera extra charitatem facta sint alicuius boni meritoria, saltem temporalis. Quia sicut se habet premium ad malum actum: ita se habet premium ad bonum. Sed nullum malum factum, apud Deum iustum premium est impunitum. Ergo nec aliquid bonum meretur: & sic per illud bonum aliquid meretur. ¶ 2. Præterea, Merces non datur nisi merito. In operibus extra charitatem factis merces datur. Unde dicitur Matth. 5. de illis qui propter gloriam humanam opera bona faciunt, quod receperunt mercedem suam. Ergo opera illa fuerunt alicuius boni meritoria.